

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๕/๒๕๕๕

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคนำไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคนำไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนพรรคนำไทยเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งพรรคนำไทยต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนพรรคการเมือง ต่อมาวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ พรรคนำไทยแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคนำไทย จำนวน ๓ สาขา ต่อมานายทะเบียนพรรคการเมืองโดยมีคณะกรรมการสาขาพรรคสาขาละ ๕ คน คือ

สาขาพรรคลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๗/๑ หมู่ที่ ๒๑ ตำบลลุ่มลำชี อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

สาขาพรรคลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔๕/๒ หมู่ที่ ๑๑ ถนนบางนา-ตราด แขวงดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

สาขาพรรคลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔๕/๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

จากการตรวจสอบปรากฏว่า กรรมการสาขาพรรคนำไทย จำนวน ๘ คน คือ นายสุุดใจ ประเสริฐโส นางสาวจันทร์จิรา จานมาตร (จินทอง) นายประทวน สวงโท นายฉลอง หาทอง นายพร จินทอง นายแสวง เลพล นายทิม อัจมา และนายมูล เพชรบูรณ์ เป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ให้หัวหน้าพรรคนำไทยตรวจสอบการจัดตั้งพรรคนำไทยว่าการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค มีสมาชิกพรรคเข้าประชุมครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคและลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองจริงหรือไม่ อย่างไรก็ตามไม่ปรากฏว่าพรรคนำไทยรายงานจำนวนสมาชิกพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และการขอจัดตั้งสาขาพรรคเพิ่มเติมแต่อย่างใด เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนพรรคการเมือง คือ ภายในวันที่

๘ กันยายน ๒๕๕๕ พรรคนำไทยยังไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา นายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นว่ามีเหตุให้ยุบพรรคนำไทยได้

จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคนำไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ หรือไม่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจดทะเบียนพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

จากข้อเท็จจริง ได้ความว่า พรรคนำไทยรายงานการตั้งสาขาพรรคเพียง ๓ สาขา และกรรมการสาขาพรรคบางคนก็ยังเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น ทั้งไม่ปรากฏว่ามีการตั้งสาขาพรรคเพิ่มอีก นอกจากนี้ไม่ปรากฏว่าได้มีการรายงานถึงจำนวนสมาชิกพรรคว่ามีจำนวนเท่าใด จะครบห้าพันคนตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญแจ้งให้พรรคนำไทยชี้แจง ก็ไม่มีการชี้แจงแต่อย่างใด พิจารณาแล้วเชื่อว่าพรรคนำไทยไม่ดำเนินการให้มีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา (๔ สาขา) ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และไม่จัดให้มีสมาชิกให้ครบห้าพันคนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคนำไทยได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงให้ยุบพรรคนำไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ